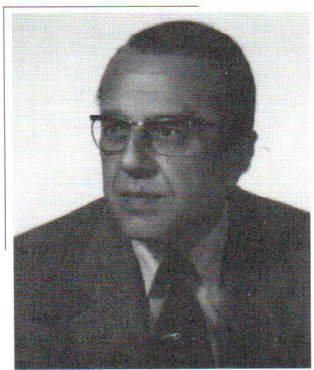

In memoriam

Prof. dr. Otto A. Weber
(1924.-1994.)

Dana 15. svibnja 1994. godine, u dobi od 70 godina, umro je Otto Weber, dugogodišnji suradnik Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu i istaknuti stručnjak na području analitičke i fizičke kemije.

Prof. Otto Weber rođen je u Samoboru 1924. godine. Maturirao je u Zagrebu, a 1950. diplomirao na Kemijskom odsjeku Tehničkog fakulteta Sveučilišta, stekavši naslov inženjera kemije. U Institut za me-

dicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu, tadašnji Institut za higijenu rada JA-ZU, prof. Weber je primljen 1951. godine kao asistent, i tu je radio sve do odlaska u invalidsku mirovinu 1989. godine. Godine 1955. izabran je za stručnog suradnika, 1958. za znanstvenog suradnika, 1960. za višeg znanstvenog suradnika, a 1964., dakle u 40. godini, za znanstvenog savjetnika. Godine 1960. habilitirao se iz predmeta »Primijenjena biokemija« na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i postao naslovni docent, a 1963. izabran je za honorarnog izvanrednog profesora na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Znanstvenoistraživačku djelatnost prof. Weber je najprije počeo radom na analitički tragova teških metala (olovo, živa, uran) u biološkom materijalu. U tu je svrhu bila razvijena ditizonska metoda čija je primjena značajno pridonijela afirmaciji mladog Instituta u njegovim prvim godinama postojanja. Slijedila je faza istraživanja spojeva s mogućom primjenom u internoj dekontaminaciji ljudskog organizma od unijetih radionuklida: stroncija, urana i lantanoida. U sklopu tih istraživanja organiziran je Laboratorij za analitičku i fizičku kemiju Instituta, koji je prof. Weber vodio od osnutka. U razdoblju od 1957. do 1960., prof. Weber je boravio na postdiplomskom studiju na Sveučilištu u Oxfordu, u Odjelu za organsku i fizičku kemiju. Od toga vremena u njegovim istraživanjima dominira izučavanje kompleksa prijelaznih i drugih teških me-

tala s aminokiselinama i peptidima. To su bile temeljne studije nužne za bolje upoznavanje toksikokinetike metala. Ova istraživanja, koja su pribavila Institutu zapažen ugled u znanstvenom svijetu a nastavljena su i danas, provodila su se u sklopu šireg programa proučavanja metala i njihovog utjecaja na zdravlje. U razdoblju od 1967. do 1970. god. prof. Weber je bio angažiran u Odjelu za proteinsku kemiju Instituta za znanstvena i industrijska istraživanja u Melbourneu u Australiji. Prof. Weber je bio voditelj znanstvenih projekata Instituta s Nacionalnim institutima za zdravlje SAD te Nacionalnim biroom za standarde SAD. Bio je voditelj našeg sudjelovanja u projektu UNESCO-a »Čovjek i biosfera«, a sudjelovao je kao jedan od glavnih istraživača i u projektima Svjetske zdravstvene organizacije o izloženosti općeg stanovništva olovu i kadmiju. Od 1971. do 1991. bio je predsjednik UNESCO programa MAB (Man and Biosphere) za bivšu Jugoslaviju. Zaslugom prof. Webera Organizacija ujedinjenih naroda proglasila je Dubrovnik, Plitvice i kanjon rijeke Tare lokalitetima svjetske baštine.

U okviru svog znanstvenoistraživačkog rada prof. Weber je ostvario i vrlo zapaženu publicističku aktivnost. Nije objavio posebno velik broj znanstvenih radova (35) ali su gotovo svi njegovi radovi tiskani u uglednim međunarodnim znanstvenim časopisima. Sudjelovao je aktivno na brojnim znanstvenim skupovima i kongresima u zemlji i inozemstvu, a u nekoliko navrata bio je i pozvani predavač. Bio je član uredništva časopisa Arhiv za higijenu rada i toksikologiju, Laybold Polarographische Berichte te Croatica Chemica Acta. Prof. Weber je bio aktivno uključen i u nastavu. Vodio je kao profesor kolegij »Analitička kemija« za biologe na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu. Predavao je više godina i u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku na međunarodnim seminarima na području zdravstvene ekologije.

Za cijelo vrijeme svog rada u Institutu prof. Weber je uz svoj znanstvenoistraživački rad bio stalno vrlo aktivno angažiran u poslovima koji su se odnosili na Institut kao cjelinu. Bio je u nekoliko mandata predsjednik Znanstvenog vijeća i predsjednik Savjeta Instituta. U jednoj fazi obavljao je i dužnost zamjenika direktora.

Jedna od važnih preokupacija prof. Webera – posebno u razdoblju od 1970. pa sve do umirovljenja – bila su pitanja koja su se odnosila na organizaciju znanstvenog rada u nas. Zdušno je radio u tijelima za znanost u Hrvatskoj baveći se posebno problemima i kriterijima vrednovanja znanstvenog rada.

Kad je riječ o aktivnosti prof. Webera, ne bi bilo pravedno izostaviti karakteristike njegove ličnosti. Resilo ga je poštenje toliko potrebno i u znanstvenom radu, principijelnost i dobar odnos s okolinom u kojoj je djelovao. O poštovitosti u želji da pridonese unapređenju znanstvene aktivnosti u nas najbolje svjedoči činjenica da i teški kirurški zahvat na srcu kojem je bio podvrgnut još 1972. godine nije nimalo utjecao na nastavak njegove znanstvene ali i društvene aktivnosti. Radio je jednako zdušno i poštivno kao i prije toga, iako su njegove zdravstvene sposobnosti bile objektivno dijelom ograničene.

Za svoj rad prof. Weber je dobio više nagrada i priznanja: Orden rada 1965. god. za zasluge stečene na području znanosti, plakete republičkih organa za znanstveni rad 1982. i 1985. god. Posebno se ponosio priznanjem koje mu je 1984. god. dodijelio Institut u kojem je proveo cijeli svoj radni vijek i s kojim je bio uvijek tako zdušno i vjerno vezan.

Zahvalni za sve ono što je prof. Weber učinio ne samo u užoj sredini u kojoj je djelovao nego i za Hrvatsku u cjelini, posebno mi koji smo bili s njim dugo godina u neposrednom kontaktu, zadržat ćemo ga u trajnoj uspomeni i kao znanstvenika i kao čovjeka i prijatelja.

M. Šarić